

Nederlands Kenniscentrum
ArbeidsDermatosen - NECOD

Nederlands Centrum
voor **Beroepsziekten**

Nieuwsbrief

Maart 2009

Arbeidsdermatosen Surveillance

Inleiding

Het is ons een genoegen u in deze Nieuwsbrief de resultaten van de eerste zes maanden van 2008 in vergelijking met 2003-2007 te kunnen melden. Deze meldingscijfers van arbeidsgebonden huidandoeningen door dermatologen in Nederland vormen een onmisbare aanvulling van de melding van beroepsdermatosen door bedrijfsartsen aan het Nederlands Centrum voor beroepsziekten.

In dit nummer

Overzicht van de meldingen pag 2

Aantal geretourneerde kaarten en meldingen
Diagnose
Beroep i.v.m. contacteczeem
Beroep i.v.m. neoplasmata
Agentia
Ziekteverzuim

Casus zakkenfabriek

Terugblik Afscheidssymposium Derk Bruynzeel
Logistiek van het melden
Nieuws NECOD / NCvB
Agenda

Contactgegevens

Dr. T. Rustemeyer (NECOD)
020-4440145 fax: 020-4440148
t.rustemeyer@vumc.nl

Prof. Dr. P.J. Coenraads (NECOD)
050-3612520/8000 fax: 050-3612624
p.j.coenraads@med.umcg.nl

Drs. J.G. Bakker (NCvB)
020-5663708/0654 693836 fax: 020-5669288
jan.g.bakker@amc.nl

In het hoofdstuk casuïstiek wordt de zoektocht beschreven naar causale agentia in een zakkenfabriek bij een productiemedewerker met eczeem aan de handen en in het gelaat; daarbij worden risicofactoren voor deze beroepsgroep geschetst. Voor de collega's die verhinderd waren voor het afscheidssymposium van Derk Bruynzeel is een samenvatting opgenomen van de lezingen. Belangrijke bijeenkomsten en symposia vindt u in de agenda.

Uw eigen meldingsresultaten van de eerste 6 maanden van 2008 zullen u separaat worden toegezonden.

Overzicht van de meldingen

Aantal geretourneerde kaarten en meldingen

Tabel 1 geeft een overzicht van het aantal meldingskaarten en meldingen van het eerste half jaar van de jaren 2003 t/m 2008. In januari t/m juni 2008 zijn 65 kaarten ontvangen. In deze periode is het gemiddeld aantal meldingen per kaart gestegen van 3,2 (2007) naar 3,8 (2008).

Kaarten en meldingen	Jan-juni 2003	Jan-juni 2004	Jan-juni 2005	Jan-juni 2006	Jan-juni 2007	Jan-juni 2008
Aantal lege kaarten retour	21	28	35	37	5	14
Totaal aantal kaarten retour	142	135	114	111	63	53
Aantal meldingen	514	433	329	330	204	211
Aantal meldingen per kaart	3,6	3,2	2,9	3,0	3,2	4,0

Tabel 1 Geretourneerde kaarten en meldingen van het eerste half jaar van de jaren 2003 t/m 2008

Diagnose bij de meldingen

Nieuw is dat we de groep meldingen van neoplasmata als een aparte entiteit willen gaan behandelen. De betrekkelijk grote onzekerheid of een huidmaligniteit inderdaad werkgerelateerd is maakt het overwegen waard deze meldingen apart te zetten naast de andere, veel duidelijker werkgerelateerde diagnoses. De afwijkingen worden veelal pas gediagnostiseerd aan het einde van het werkzame leven of als men reeds met pensioen is. Het zonnebaden, verbranden e.d. worden op die leeftijd door de patiënt gewoonlijk ook minder nauwkeurig gerapporteerd.

In het overzicht met de diagnoses die gemeld zijn in de afgelopen jaren (tabel 2) zijn geen verrassingen te zien. Contacteczeem blijft met 85% van de meldingen onveranderd de belangrijkste beroepsgebonden huidaandoening.

Contacturticaria blijft onveranderd sedert 2003 op de 2^e plaats staan (3%) op de voet gevolgd door Infecties, samengesteld uit tinea (1) en wratten (1).

Diagnose	Jan-juni 2003	Jan-juni 2004	Jan-juni 2005	Jan-juni 2006	Jan-juni 2007	Jan-juni 2008
Contacteczeem	413	354	276	264	156	180
Contact urticaria	6	8	6	9	9	6
Infecties	7	3	2	7	1	5

Mechanisch trauma	4	4	2	3	0	0
Nagels	3	5	1	2	1	0
Folliculitis/acne	4	4	0	2	1	0
Overige dermatosen	21	29	27	15	9	18
Ontbrekende gegevens	0	0	0	0	0	2
Totaal	458	407	314	302	177	211

Tabel 2 Hoofddiagnosen van de meldingen in de periode januari t/m juni in de jaren 2003 t/m 2008

Beroepen behorend bij de melding contacteczeem

Beroep bij contacteczeem	Jan t/m juni 2007	%	Jan t/m juni 2008	%
Verpleegkundige	13	7,9	16	8,9
Kap(st)er	15	9,1	15	8,3
Metaalarbeider/metaalbewerker	5	3,0	9	5,0
Monteur (auto/lift)	19	11,6	7	3,9
Fabrieksmedewerker	0	0	7	3,9
Schoonheidsspecialiste	3	1,8	6	3,3
Schoonmaker	5	3,0	6	3,3
Tandartsassistente/mondhygiënist	1	0,6	6	3,3
Timmerman	5	3,0	5	2,8
Kok	5	3,0	5	2,8

Tabel 3 Top-10 beroepen behorend bij de melding contacteczeem in de periode januari t/m juni 2008 en ter vergelijking 2007

Het zijn de klassieke, uitvoerende beroepen waarin de beoefenaren veelal blootgesteld worden aan zowel ortho-ergische als allergene factoren. Het is goed te realiseren dat het andere peilstation voor arbeidsdermatosen, het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten AMC, gevoed door wettelijk verplichte beroepsziektemeldingen door bedrijfsartsen, op sommige beroepsgroepen, zoals kapsters, schoonheidsspecialisten en tandartsassistenten / mondhygiëniste, geen zicht heeft. Deze beroepsbeoefenaren hebben veelal geen bedrijfsarts, verzuimen niet of zijn beducht voor afkeuring. De ADS peilstations vormen hiervoor de noodzakelijke aanvulling.

Agentia gemeld in relatie tot contacteczeem

Natwerk vormt elk jaar het meest gemelde agens bij contacteczeem. Ruim 35% van de meldingen in het eerste half jaar van 2008 wordt veroorzaakt door natwerk (n=64). Frictie/ mechanisch trauma en rubber nemen in deze periode de gedeelde tweede plaats in (n=12, 6,7%). Zowel in de eerste helft van 2008 als van 2007 worden bij ongeveer 50% ortho-ergische factoren als 1^e oorzaak genoemd. Bekend is vanuit de literatuur dat irritatief contacteczeem frequenter voorkomt dan allergisch contacteczeem. Het lijkt er dus op dat er mogelijk sprake is van onderrapportage van irritatief contacteczeem.

1 ^o oorzakelijke agens bij contacteczeem	Jan t/m juni 2007	%	Jan t/m juni 2008	%
Natwerk	45	27,4	64	35,6
FRICTIE/ mechanisch trauma	5	3,0	12	6,7
Rubber: o.a. Rubberchemicaliën en – materialen, MBT, PTBP, Carbo Mix, diphenylguanidine	6	3,7	12	6,7
Overige irritatieve stoffen	14	8,5	8	4,4
Montage olie, metaalbewerkingsvloeistoffen	2	1,2	5	2,8
Kapperproducten: o.a. Haarverfproducten, P.P.D.	4	2,4	5	2,8
Zepen en detergentia, emulgatoren	6	3,7	4	2,2
Parfums, geuren (isoeugenol), fragrance mix, kaneelalcohol	4	2,4	4	2,2
Conserveringsmiddelen	6	3,7	4	2,2
Formaldehyde	3	1,8	4	2,2
Harsen: o.a. Epoxyhars	3	1,8	4	2,2
Acrylaten: o.a. BIS-GMA, methacrylaat esters	5	3,0	4	2,2
Voedsel: groenten, fruit	3	1,8	3	1,7

Tabel 4 Meest voorkomende oorzaken bij contacteczeem in de periode januari t/m juni 2008 en ter vergelijking 2007

Diagnoses behorend bij de melding huidkanker

Diagnose	Jan-juni 2003	Jan-juni 2004	Jan-juni 2005	Jan-juni 2006	Jan-juni 2007	Jan-juni 2008
huidkanker	56	26	15	28	27	34

Tabel 5 Aantal meldingen in de periode januari t/m juni in de jaren 2003 t/m 2008

Het aantal meldingen van huidkanker samengesteld uit “huidkanker” (2), keratosis (20), basaalcelcarcinoom (9), spinocellulair carcinoom (2) en melanoma (1) vertoont een lichte stijging. Als oorzaak van gemelde huidkanker wordt meestal beroepsmatige blootstelling aan zonlicht of kunstmatige UV bronnen genoemd. Het zal dan ook geen verwondering wekken wanneer met name de “buitenberoepen” de top-8 uitmaken zoals gepresenteerd in tabel 6. Uitzondering hierop lijken chauffeurs. Bedacht dient echter te worden dat ook gereden wordt met open raam, altijd gelaad en gelost dient te worden en onbekend is hoeveel UVA straling door autoglas gaat. De voorruit is vaak gemaakt van gelaagd glas dat zowel UVB als UVA tegenhoudt, de zijruiten echter niet.

Ter vergelijking: in het eerste half jaar van 2007 waren er helemaal geen meldingen en in het eerste half jaar van 2008 zijn er twee meldingen (gedeeld derde plaats).

Vanuit de luchtvaart is bekend dat de intercontinentaal vliegende piloot momenteel gemiddeld circa 5-6 milli Sievert straling ontvangt bovenop het achtergrondniveau. Dit bedraagt in Nederland ongeveer 2 milli Sievert, maar in een land als India het tienvoudige.

Beroep bij huidkanker	Jan t/m juni 2007	%	Jan t/m juni 2008	%
Boer	3	11,1	7	20,6
Metselaar	3	11,1	3	8,8
Opzichter/controleur buiten	0	0	3	8,8
Timmerman	2	7,4	2	5,9
Tuinder	1	3,7	2	5,9
Chauffeur	0	0	2	5,9
Bouwvakker	0	0	2	5,9
Veenarbeider	2	7,4	2	5,9

Tabel 6 Top-8 beroepen bij meldingen van neoplasmata in de periode januari t/m juni 2008 en ter vergelijking 2007

Uit de literatuur is bekend dat er bij het plaveiselcelcarcinoom een dosis-respons relatie is met de totale hoeveelheid blootstelling aan UV. Voor het basaalcelcarcinoom en het melanoom is deze relatie minder duidelijk. Er zijn aanwijzingen dat bij deze maligniteiten incidentele, bovenmatige blootstelling in de jeugd een belangrijke rol speelt.

UV-straling	Relatieve risico
Verbrandingen (<20e jaar)	2-3
Regelmatige UV-blootstelling	<2
Zonnebankgebruik	1-3

Tabel 7 Verband UV-straling en melanoom

Een nieuwe studie in Zweden en Noorwegen bevestigt het risico van zonnebanken voor melanoom, een agressieve vorm van huidkanker. Hoe jonger men met “zonnebanken” begint, hoe hoger het risico.

Het onderzoek analyseerde gegevens van meer dan 100.000 vrouwen tussen 30 en 50 jaar. Over een periode van 8 jaar werden 187 gevallen van melanoom vastgesteld. Bij de vrouwen die één of meer keer per maand onder de zonnebank gingen, verhoogde het risico op melanoom met 55%. Het risico was het hoogst bij jong-volwassenen. Bij vrouwen die tussen 20 en 29 jaar minstens één keer per maand naar de zonnebank gingen, lag het risico 150% hoger dan bij vrouwen die nooit de zonnebank gebruiken. Zonnebankgebruik zou 25 % van de melanomen bij jonge vrouwen kunnen verklaren.

Bij vrouwen met blond haar lag het risico twee keer hoger dan bij vrouwen met donker of zwart haar, bij vrouwen met ros haar zelfs vier keer hoger.

Walter SD, Marrett LD, From L, et al. The association of cutaneous malignant melanoma with the use of sunbeds and sunlamps. *Am J Epidemiol* (1990) 131(2):232–243.

Veierød MB, Weiderpass E, Thörn M, et al. A prospective study of pigmentation, sun exposure, and risk of cutaneous malignant melanoma in women. *J Natl Cancer Inst* (2003) 95(20):1530–1538

Veierød MB, Parr CL, Lund E, et al. Reproducibility of self-reported melanoma risk factors in a large cohort study of Norwegian women. *Melanoma Res.* (2008) 18(1):1–9.

Ziekteverzuim van meldingen

Het jaar 2008 (Januari t/m juni) vertoont hetzelfde beeld als in de afgelopen 5 jaar: in 2008 was dit bij 18.4 % van de meldingen, iets lager dan in 2007 (20%).

ADS-resultaten 2001-2005: Occupational medicine.

Op 10 december 2008 zijn de resultaten van het peilstation ADS online gepubliceerd in *Occupational Medicine* (<http://occmed.oxfordjournals.org/cgi/content/abstract/kqn149v1?ck=nck>). In 80 % van de gevallen betrof het beroepsgebonden contacteczeem met nat werk en irritantia als de meest genoemde oorzaken. De meest gemelde beroepen in deze periode waren kapsters, verplegenden, metaalbewerkers, monteurs en schoonmaakpersoneel; van deze werknemers verzuimden de meesten nooit. Aangegeven wordt dat de betrouwbaarheid met betrekking tot trends in incidentie beperkt is. Gepleit wordt voor actieve surveillance in risico-populaties, niet alleen om secundaire preventie te bevorderen, maar ook om betrouwbaardere gegevens te verkrijgen over de incidentie van beroepsgebonden contacteczeem. De beroepsvereniging van bedrijfsartsen (NVAB) heeft dit vertaald in de Richtlijn Preventie van Contacteczeem (zie www.nvab-online.nl).

Casuïstiek Productiemedewerker in een zakkenfabriek: contacteczeem door cl/me-isothiazolinone

Inleiding

In het juli-nummer van 2008 is de casus besproken van contacteczeem door cl / me-isothiazolinone bij een glazenwasser. Dit biocide dook onverwacht weer op in een zakkenfabriek, reden om een aantal feiten over deze zeer belangrijke conserveermiddelen nogmaals op een rijtje te zetten.

Isothiazolinones zijn heterocyclische verbindingen die gebruikt worden als biocides.

Deze biociden worden voornamelijk gebruikt om de groei te verhinderen van bacteriën, schimmels en algen in koelwatersystemen, brandstofopslagtanks, pulp-en papiermolens, olie-extractie systemen, als houtconserveringsmiddelen en agentia om aangroei aan scheepswanden te voorkomen evenals in watergedragen verven . Ze worden frequent gebruikt in toiletartikelen die van het type “ wash off products” zijn zoals shampoos, vloeibare zeep en haarverzorgingsmiddelen. Dikwijls worden methylisothiazolinone (MIT) en chloro-methylisothiazolinone (CMIT), samen afgekort als cl / me-isothiazolinone (o.a. bekend als Kathon CG) gecombineerd.

Isothiazolinones kunnen contactallergie veroorzaken door direct contact of via aerogene weg.

Casus

Een achtenvijftig jarige productiemedewerker van een zakkenfabriek werd door de bedrijfsarts verwezen naar de polikliniek dermato-allergologie wegens een half jaar bestaand eczeem aan de handen en in het gelaat in verband met het persisteren van de klachten en ziekteverzuim ondanks aangepast werk op medisch advies.

In de weekenden en in de vakantie verminderen resp. verdwijnen de huidafwijkingen. Tevoren werkte hij 13 jaar zonder problemen met de huid. Hij en zijn familie zijn niet bekend met een atopische constitutie. Sedert 4 jaar maakt hij lijm aan waarmee in de fabriekshal de onderkant van de papieren zakken verlijmd wordt. Zeker 3 uur per dag werkt hij met water en gebruikt dan rubber handschoenen, evenals bij het aanmaken van lijm. Bij epicutaan allergologisch onderzoek elders werd een contactallergie vastgesteld voor Kathon CG.

Bij onderzoek werd een rustig eczeem gezien: symmetrisch in het gelaat en aan de handpalmen en de zijkanten van de vingers met erytheem, schilferingen en rhagaden. Bij epicutaan allergologisch onderzoek met de Europese basisreeks, een aanvullende basale reeks en reeksen van lijmen, isocyanaten en eigen producten werd een positieve reactie gevonden op het mengsel cl/me-isothiazolinone (= Kathon CG): D2 +; D3 ++ en methyl isothiazolinone (D2 ?, D3 ++) afzonderlijk.

Werkplekonderzoek

Omdat het eczeem recideerde na terugkeer in de fabriek ondanks het mijden van de isothiazolinonen, beschermende kleding, handschoenen en schoon en droog werk is werkplekonderzoek verricht door de klinisch arbeidsgeneeskundige / bedrijfsarts van de polikliniek dermato-allergologie. Bronnen van isothiazolinonen bleken alom aanwezig, zowel in de "lijmkeuken" als bij het aangepaste werk.

- Papier. In de literatuur wordt vermeld dat papierpulp isothiazolinones kan bevatten (Jäppinen et al, 2000). Desgevraagd antwoordden de leveranciers op juridische wijze "dat men niet actief isothiazolinonen toegevoegde".
- Lijmen. De voornaamste lijm op basis van aardappelmeel bevatte meerdere isothiazolinonen.
- Eigen biociden. De lijmbereider voegt extra biociden, met isothiazolinoen toe aan het lijmmengsel. Bij het schoonmaken van de apparatuur met de hogedrukspuit vindt aerogene blootstelling plaats.
- Aangepast werk: controle en reparatie van (duizenden) papieren zakken in de fabriekshal. Door overtollige lijmresten kleven de bodembestanddelen soms aan elkaar. De lijmresten (met isothiazolinonen) blijken echter te stuiven (airborne allergeen) en het droge papier irriteert de kwetsbare huid.

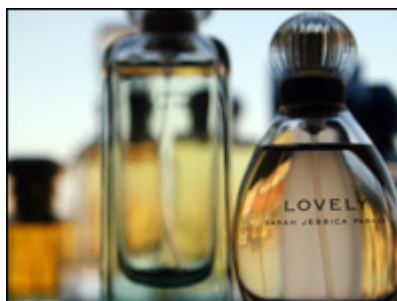
Bespreking

De diagnose werd gesteld op allergisch contacteczeem, te duiden als een beroepsziekte. Blootstelling aan de contactallergenen, de isothiazolinon-verbindingen, bleek bij zijn eigen werkgever niet te vermijden, reden voor het bedrijf om voor hun werknemer een passende functie elders te zoeken.

Opmerkelijk is dat het bedrijf noch de Arbodienst de resultaten van het in eerste instantie verrichte contactallergologisch onderzoek waarbij een contactallergie voor Kathon CG vastgesteld werd, kon vertalen naar de blootstelling op het werk.

Terugblik op het afscheidssymposium van Prof. Dr. D.P. Bruynzeel, 21 november 2008.

Enkele van de highlights, in willekeurige volgorde, vindt u hieronder kort samengevat.

Onderwerp / Titel	Spreker
Environment and Skin. Verontreinigd water veroorzaakt zelden huidproblemen maar berucht zijn systemische intoxicaties door acute maar ook chronische lage blootstellingen. Te denken valt aan verbindingen met oestrogene effecten en azokleurstoffen. Bacteriën kunnen deze laatste stof omzetten in para-fenyleendiamine ! Aanbevolen wordt het boek <i>The Perfect Scent: A Year Inside the Perfume Industry in Paris and New York</i> door Chandler Burr (zie afbeelding).	Coenraads
Hand eczema. Handeczeemprevalentie -1 jaar in de algemene bevolking 10%; 50% zoekt behandeling; 5% verzuimt; 33% moet van werk veranderen of raakt werkeloos; beste therapie: nog onduidelijk. Recente studies laten zien dat oraal alitretoïn, een isomeer van Vitamine A klinisch significante effecten heeft bij een hoog percentage van patiënten met een ernstig handeczeem die niet (meer) reageren op corticosteroïden. Bijwerkingen bleken hoofdpijn en hypercholesterolaemie	Diepgen
Percutaneous Penetration and ACD: Quo Vadis?	Maibach
Helping Hands-prevention Uitleg over de Duitse campagne "die wichtigsten Zwei Kwadraat Meter" en reïntegratie-methodiek zoals toegepast in Osnabrück. Naar verluidt reïntegreert 66% in eigen werk.	John
Adverse drug reactions. 17% van geneesmiddelenbijwerkingen heeft betrekking op de huid; www.lareb.nl : het Nederlands Bijwerkingen Centrum Lareb is het kenniscentrum voor bijwerkingen farmacovigilantie in Nederland	Mulder
Experiences with the Allergen Bank. Als service voor praktiserend dermatologen levert sedert 1992 de allergenenbank van het Universiteitsziekenhuis Odense de gevraagde allergenen in testchambers. In 2007 werden 14840 testen geleverd voor 1200 patiënten; naar dit voorbeeld stelt de afdeling Dermatologie VUmc uit haar allergenenbank de meer zeldzame allergenen die het kenniscentrum in voorraad houdt, op aanvraag ter beschikking.	Andersen
Derk Bruynzeel and occupational dermatology. Uit de samenwerking met Groningen en Amsterdam is de Stichting Milieu en ArbeidsDermatologie geboren; de continuïteit van de leerstoel in	de Cock

Amsterdam lijkt verzekerd.	
Legislative aspects. Europa blijkt de meest ontwikkelde wetgeving te bezitten van de wereld. Dit is bereikt door rigoreuze en transparante risk-assessments, bruikbaar voor beleidsmakers. Voorbeelden zijn de Cosmetics Directive, de Nickel Directive, de Chromate Directive (cement) en het verbod op het gebruik van methyldibromoglutaronitril (MDBGN) per 01.06.08. Binnen 2 jaar is nieuwe wetgeving te verwachten over haarverven, parfums en allergenen in consumentenproducten.	White
Airborne contact dermatitis. Uitgebreid overzicht van allergenen en casuïstiek. Kenmerkende localisaties bij aerogene expositie: retroauriculair, submentaal en aan de oogleden	Goossens
Plant dermatitis: an anatomico-clinical confrontation. Urticaria door brandnetels, niet immunologisch; ICD: oa folliculaire pustulosis door crotonolie, purpura door agave; ACD door tropisch hardhout; erythema multiforme door oa primula obconica en tea tree oil; phytophotodermatitis: le dejeuner sur l'herbe; protothecosis: bijv algen (zeewier) in de huid	Lachapelle
Occupational dermatology in the Netherlands. Geschetst werd de samenwerking tussen het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten AMC met NECOD en het ArbeidsDermatologisch Centrum VUmc in het bijzonder, de ontwikkeling van de klinische arbeidsgeneeskundigen in de expertise-centra en de informatie-behoefte van de Overheid.	Spreeuwiers
In vivo diagnostic	Bruze
In vitro diagnostic. Momenteel beschikken we nog niet altijd over de juiste technieken om in 1 mm perifere bloed specifieke, gesensitiseerde T-cellen (temidden van 10.000-50.000 "andere cellen) te labelen met eiwitten, te identificeren en te concentreren; een gevoelige test is ELISPOT. Lezenswaardige proefschriften: T-cells on the move (H. Moed) en Dendritic Cells-Tools for Allergen Screening (M. Toebak)	Von Blomberg
Predictive testing. De chemische stoffen die covalent de huideiwitten kunnen veranderen en een allergische reactie kunnen uitlokken worden haptene of sensizers genoemd. Gedurende lange tijd werd ter identificatie hiervan gebruik gemaakt van guinea pig testen. Een murine-test, de local lymph node assay (LLNA), is gevalideerd als vervanger voor deze testen. Ondanks de recente introductie van in-vitro methodes voor de identificatie van sensibiliserende kunnen de LLNA gegevens, mits gekoppeld aan goede expositiedata gebruikt worden als startpunt voor een kwantitatieve risico-assesment. Deze heeft tot doel veilige grenswaarden te vinden voor elke potentiële huid-sensibiliserende stof.	Lepoittevin
Predictive bio-assays. Van oorsprong "skin tissue engineer" is ze nu op het VUmc projectleider van het project Sens-it-iv 2006-2010, met als opdracht de optimalisatie van bioassays. Het verbod op diertesten (voor cosmetica in 2010 en volledig in 2013) triggert de zoektocht naar alternatieven in vitro. In het proces van sensitizatie penetreert een	Gibbs

(allergene) stof de huid, komt in contact met de Langerhanscel en vindt migratie plaats van Langerhanscel met allergeen naar dermis en lymfklieren. Met "migratie-assay's wordt getracht dit proces te stimuleren. In een latere fase van het sensitizatieproces rijpen de Langerhanscellen en gaan cytokines produceren. Gezocht wordt naar biomarkers voor deze processtap.	
Derk Bruynzeel: clinic and science. Gestart in 1963 op het VUmc vat hij de ervaring van 20 jaar samenwerking tussen de clinicus Bruynzeel en de researcher samen in: "let clinicals participate in lab research".	Scheper
Afsluiting	Rustemeyer

Logistiek van het melden

Het verzoek aan u om de meldingskaarten na afloop van iedere maand naar ons op te sturen, ook als er geen beroepsgebonden dermatosen zijn aangetoond

Overwogen wordt om bijvoorbeeld iedere 2^e maand de voorlopige cijfers cq meldingen ter beschikking te stellen via de website van NECOD (www.necod.nl). Over deze ontwikkeling zullen wij u op de hoogte houden.

Erwin Prakken
Nederlands Centrum voor Beroepsziekten
AMC, Coronel Instituut
Postbus 22660
1100 DD Amsterdam
Tel.: 020 – 566 37 03 fax: 020 – 566 92 88
e-mail: E.W.Prakken@amc.nl

Nieuws NECOD / NCvB

Kappers doen te weinig tegen rugklachten en eczeem

Bij driekwart van de kappersopleidingen en ruim tweederde van de kapsalons is onvoldoende bescherming tegen lichamelijke overbelasting en schadelijke stoffen. Dat blijkt uit controles van de Arbeidsinspectie bij 436 salons en opleidingen.

Ruim een derde van de kappers kampt met rsi- en rugklachten. Ongeveer een op de vijf heeft last van handeczeem door de schadelijke ingrediënten in producten als permanentvloeistoffen en blondeermiddelen. Deze klachten zijn belangrijke oorzaken van ziekteverzuim. Kapperseczeem is bovendien een van de meest voorkomende beroepsziekten. Deze aandoening kan niet altijd worden genezen, waardoor kappers hun werk niet meer kunnen doen.

Dat vooral opleidingen onder de maat scoren, vindt de Arbeidsinspectie zorgwekkend. Zij trof onder meer verouderd meubilair aan en de wasbakken voldeden bijna nooit. Om de arbeidsomstandigheden in de branche te verbeteren is het juist zaak dat leerlingen het goede voorbeeld krijgen.

In veel salons zijn de werkplekken niet goed ingericht. Haarverf en blondeermiddelen worden vaak klaargemaakt op de plek waar kappers ook hun boterham eten en koffie drinken. Dit zou moeten gebeuren in een aparte chemiehoek. Veel kappers dragen ringen, terwijl is bewezen dat dit eczeem in de hand werkt. Ook worden vaak geen of de verkeerde handschoenen gebruikt. Werkgevers zouden veel strenger moeten zijn als het op maatregelen aankomt; nu laten ze te veel aan hun medewerkers zelf over.

De Arbeidsinspectie overlegt binnenkort met de branche over de uitkomsten. De opleidingsinstituten en kapsalons krijgen de komende jaren opnieuw bezoek van de Arbeidsinspectie. Dan wordt onder meer gekeken of kappers hun werknemers en leerlingen beter instrueren hoe ze veilig en gezond moeten werken.

Agenda

Symposium PMS Cosmetics

22 april 2009, Utrecht; dp.bruynzeel@vumc.nl

Occupational and Environmental Exposure of Skin Conference Edinburg

juni 2009; www.OEES2009.org

Worker at risk. Symposium ter gelegenheid van het 50 jarig bestaan van het Coronel Instituut AMC (www.beroepsziekten.nl)

- 18 juni 2009: wijze van omgaan met risico's in werk en de deelname aan het arbeidsproces met een aandoening in de bedrijfsgezondheidszorg, de eerste lijn en de kliniek
- 19 juni 2009: gezondheidsrisico's en knelpunten in belastende beroepen en de risico's door verhoogde individuele gevoeligheid.

International Photoallergy & Photodermatology meeting Photopatch Test Course

18-19 September 2009, Cracow; www.photopatch.eu

10^e Tagung der Arbeitsgemeinschaft für Berufs- und Umweltdermatologie e.V. (ABD) Osnabrück

15-17 Oktober 2009; www.mci-berlin.de/ABD2009

17th ICDS / 10th AEOPS contact dermatitis meeting

6-8 November 2009, Kyoto; www.cs-oto.com/icds-apeods2009

10^e Congres van de European Society of Contact Dermatitis

15-18 September 2010 Straatsburg. www.escd-gerda2010.com

Twelfth International Perspectives in Percutaneous Penetration Conference

7-10 april

2010 La Grande Motte, Frankrijk